

YALÇIN
PEKŞEN

Başka bir açıdan ‘Karun’ öyküsü

Müdür
hazineyi
‘kimse
çalmasın’
diye mi
çaldı?

M. Ö. 560-546 yılları arasında Lidya’yı yöneten son kral **Croesus**’a biz **Karun** adını takmışız. Bütün dünyada atasözü haline gelen **‘Rich as Croesus’**u da dilimize **‘Karun kadar zengin’** diye çevirmişiz.

Benimki sadece tahmin ama Karun (Croesus) bizim topraklarımız üzerinde kendi ülkesini soyup soğana çevirerek **‘Karun kadar zengin’** olan politikacıların prototipi olabilir. Yoksa bu ölçüde servet Uşak topraklarında nasıl bir araya getirilir? Büyük

olasılıkla **‘devlet malı deniz, yemeyen domuz’** sözünü hayata ilk geçiren hemşehrimiz de Karun olmuştur. 14 yılda **‘dünyanın en zengin insanı’** olmanın başka bir yolu yok gibi görünüyor bana. Zaten Lidya’nın **‘son kralı’** olması da bunu gösteriyor. Onun yönetiminde devlet batıyor. Karun’un nasıl bir soygun yaptığı bugün daha iyi anlaşılıyor. Türkiye Cumhuriyeti bile onca soyguna dayanmış, iyi-kötü hala sürüyor.

Hazinelerin mezara götürülemeyeceği de, o tarihlerde

bilinmiyor olabilir. O yüzden Hazret hazinesini mezarına götürüyor ve Toptepe veya Kültepe (her iki ad da geçiyor öyküde) adlı tepelerin altına kendisiyle beraber gömdürüyor.

Karun hazinesinin kaderi soyulmak olmalı.. Bizzat kralın yaptığı soygunla başlayan öykü soygunlarla devam ediyor.

1965 yılında bizimkiler, yani Uşak’ın Güre köyünden 9 kafadar hazineyi soymaya başlıyorlar. Sıradan bir tepe (Tümülüs) şeklindeki mezarı nasıl buldukları bilinmiyor. Belli ki, yöredeki her tepayı soyuyorlar.

İlk çıkardıkları ve sadece altın takılardan oluşan partiyi 65 bin liraya Kapalıçarşı esnafına kaptırıyorlar. Aslında Kapalıçarşı esnafının yaptığı da bir soygun ama bizde **‘ticaret’** sanılıyor. Çünkü hem eski eser kaçakçılığı suç, hem de bu ölçüde değerli bir hazineye 65 bin lira değer biçiliyor.

Hazinedeki altın takıları eritip külçe altına dönüştürseniz, büyük olasılıkla 65 bin liradan fazla eder. Hazineyi soyan köylüleri bu kez Kapalıçarşı esnafı soyuyor sizin

anlayacağınız.

1966 yılında 150 parçalık ikinci partiyi 160 bin liraya satıyorlar. 1968 yılında geriye kalanları (duvar resimleri ve heykeller) sadece 40 bin liraya okutuyorlar. Böylece altın, gümüş, bronz ve mermerden oluşan toplam 450 parça eser yurt dışına götürülüyor. Bu kez ülkemiz soyuluyor.

1966 yılındaki soygunda köylüler arasında para paylaşımı yüzünden anlaşmazlık çıkınca hazinenin yağmalandığı anlaşılıyor.

Bunun üzerine ne mi yapılıyor?

Hiçbir şey... Olayın üzerine sadece gazetemizin yazarı **Özgen Acar** gidiyor. 1984 yılında eserlerin bir kısmı New York Metropolitan otelinin kataloğunda ortaya çıkınca, Özgen Acar’ın ısrarlı yazıları üzerine

müze dava ediliyor. Davaya bizim adımıza Amerikalı avukatlar giriyor ve yeni bir soygun başlıyor:

Davanın avukatlık masrafı 20 milyon dolar tutuyor. Avukatlar bu parayı resmen çalmasıyla bile, sonunda haklı çıkılan bir dava için bu kadar para alınmasına soygundan başka bir ad takmak kolay değil.. Zaten Amerikalı avukatlar bu konuda epey ünlü..

ABD’de yaşayan bir akrabam son gelişinde anlatmıştı: Söylediğine göre bir soyguna uğrayan Amerikalılar artık avukata gitmiyorlarmış. İkinci bir soyguna uğramamak için (bu kez yasal) ilk soygunun zararını sineye çekiyorlarmış.

En fazla parayı biz ödedik

1993’te kaçak eserler Uşak Arkeoloji müzesine iade ediliyor. Bu yolla Karun hazinelerine en fazla parayı ödeyen kuruluş, eserleri çalınan Türkiye Cumhuriyeti oluyor. O kadar büyük bir para söz konusu ki, sürekli uyuyan Kültür ve Turizm bakanımız bile uykusundan uyanıp **‘Bizi soydular’** diyebiliyor.

Eserleri yurt dışına kaçırarak Kapalıçarşı esnafı da, onca tehlikeyi göze alarak yaptıkları kaçakçılık sonucu böylesi bir parayı ancak rüyalarında görüyorlar. Onların bu işten tüm kazançları günümüz ölçülerinde birkaç milyon dolarla sınırlı kalıyor. Derken eserler Uşak’a geliyor ama yapılan sayımda eserlerden birinin eksik olduğu saptanıyor. Bu parçanın da Metropolitan müzesi yöneticileri tarafından

çalındığına inanan Müdür, olayı normal karşılıyor ve kimseye haber vermiyor. Bir kağıda yazıp çekmecesinde saklıyor. Ve **‘korusun’** diye kendisine verilen **Kanatlı Denizati**’nı Uşak müze müdürünün çaldığına inanılıyor. Metropolitan müzesinin hırsızlığını niye normal karşıladığı da böylece anlaşılıyor. Büyük olasılıkla hazinenin çalınmasından korkan Müdür, Kanatlı Denizati’ni kimse çalmasın diye kendi çalıyor.

Aklıma daha mantıklı bir neden gelmiyor.

Lanet efsanesi

Bu arada Karun Hazinesinin laneti diye bir konu var. Özgen Acar yazdı:

1965 yılından itibaren hazineyi soyanların başlarına çeşitli işler geliyor; biri deliriyor, biri intihar ediyor, biri kör oluyor. Bazıları da ölüyor.

Bana kalırsa 40 yıl boyunca bu kadar aksilik her Türk vatandaşının başına gelir. Hatta hiçbirinin trafik kazasına uğramaması Karun hazinesinin uğurlu geldiğini bile gösterebilir. Ölenlere gelince... Uşaklı köylüler dünyaya kazık çakacak değillerdi ya, ecelleri geldiği için ölmüş olabilirler. Gelelim kanatlı denizatının başına gelenlere..

Ankara’da bizim sahteciler bu parçayı kopyalamaya kalkıyorlar. Ne var ki, ortaya

çıkardıkları kanatlı deniz atı orijinal Denizatından başka her şeye benziyor:

Ağırlığı farklı, eni-boyu farklı, zinciri farklı, yapım tekniği farklı, atın saçları, gözleri ve burnu farklı..

Bu ne biçim taklit değerli taklitçi kardeşlerimiz... Kanatlı deniz atı yapıyoruz derken hayvanı neredeyse sütçü beygirine benzetmişsiniz.

Bunun anlaşılmayacağını mı sandınız ?

Karun’un hazinesi neredeyse bütün dünyayı dolaştı ve ülkemizdeki tüm hırsızların elinden geçti. Sahte atı gerçeğinden ayıramayacak kadar **‘cahil’**mi sandınız bizi?

Üstelik, atın gerçeğini çalan Müze müdürümüz, yaptığınız atın sahte olduğunun en önemli kanıtı ve tanığı...

